

Čo nám povedali štruktúrne a procesové indikátory o nemocniciach v Európe

Výsledky z druhého prevalenčného sledovania nozokomiálnych nákaz a užívania antibiotík v Európe, 2017-2018

ŠTEFKOVIČOVÁ, M.; LITVOVÁ, S.;
PROSTINÁKOVÁ, Z.; MIŠECHOVÁ, K.

WHO hlavné komponenty		ECDC BPS nemocničné indikátory
1.	Programy pre prevenciu a kontrolu infekcií (IPC)	• IPC tím, IPC plán a správy • počet hemokultúr, vyšetrenie stolíc na CDI • laboratórne zabezpečenie počas víkendov
2.	Usmernenia a guideliney IPC	• prítomnosť guidelineov, auditov a checklistov na prevenciu PN, BSI, UTI, SSI a antibiotický stewardship
3.	Edukácia a tréning v prevencii NN	• prítomnosť školení, tréningov v oblasti prevencie PN, BSI, UTI a antibiotického stewardship
4.	Surveillance NN	• participácia na surveillance ICU, SSI, AMR, CDI • surveillance ako súčasť multimodálnej stratégie
5.	Multimodálna stratégia pre implementáciu IPC intervencii	• prítomnosť guidelineov, balíkov „care bundle“, tréningov, checklistov, auditov, surveillance a spätnej väzby v prevenciách PN, BSI, UTI, SSI a antibiotického stewardship

WHO hlavné komponenty		ECDC BPS nemocničné indikátory
6.	Monitoring IPC a audit praktík v prevencii NN a spätná väzba	• počet príležitostí hygieny rúk • spotreba ADR • audit a spätná väzba ako súčasť multimodálnej stratégie
7.	Pracovná záťaž, personálne obsadenie, obložnosť lôžok	• obložnosť lôžok • počet registrovaných sestier a asistentov
8.	Budovanie prostredia, materiálne vybavenie pre IPC na úrovni zariadenia	• dávkovače ADR v mieste poskytovania starostlivosti • počet jednolôžkových izieb • počet jednolôžkové izby so samostatným zariadením pre osobnú hygienu • izolačné izby s podtlakom

Indikátor: Sestry zodpovedné za IPC (Prevenencia a kontrola infekcii) pracujúce na PPÚ

EÚ/EEA

Medián:

1,04 sestier/250 lôžok

Priemer:

1,23 sestier/250 lôžok

SR

Medián:

0,3 sestry/250 lôžok

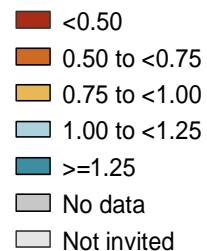
Priemer:

0,2 sestier/250 lôžok

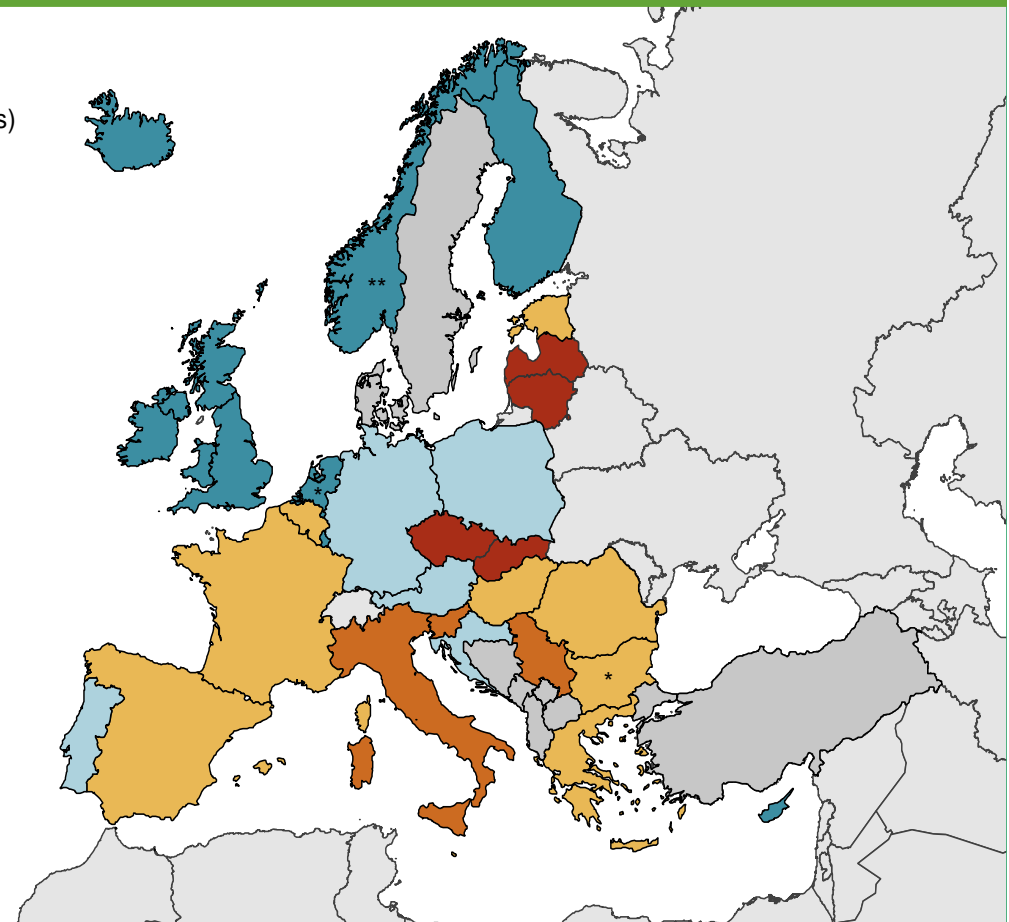
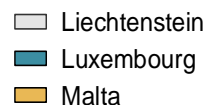
14,8% nemocníc z 18 krajín nemalo ES vôbec

Medián počtu sestier zodpovedných za IPC pracujúcich na PPÚ na 250 lôžok (n=1197 nemocníc), ECDC PPS 2016–2017

Infection prevention and control nurses (Median FTE/250 beds)

Non-visible countries

↑ úroveň obsadzovania ES ~ ↓ index AMR reistencie (vhodná 1 ES / 100 obsadených postelí)

Indikátor: Lekári zodpovední za IPC pracujúci na PPÚ

EÚ/EEA

Medián

0,28 lekára/250 lôžok

Priemer

0,53 lekára/250 lôžok

SR

Medián

0 lekára/250 lôžok

Priemer

0,4 lekára/250 lôžok

Medián počtu lekárov zodpovedných za IPC pracujúcich na PPÚ na 250 lôžok (n=1 129 nemocníc), ECDC PPS 2016–2017

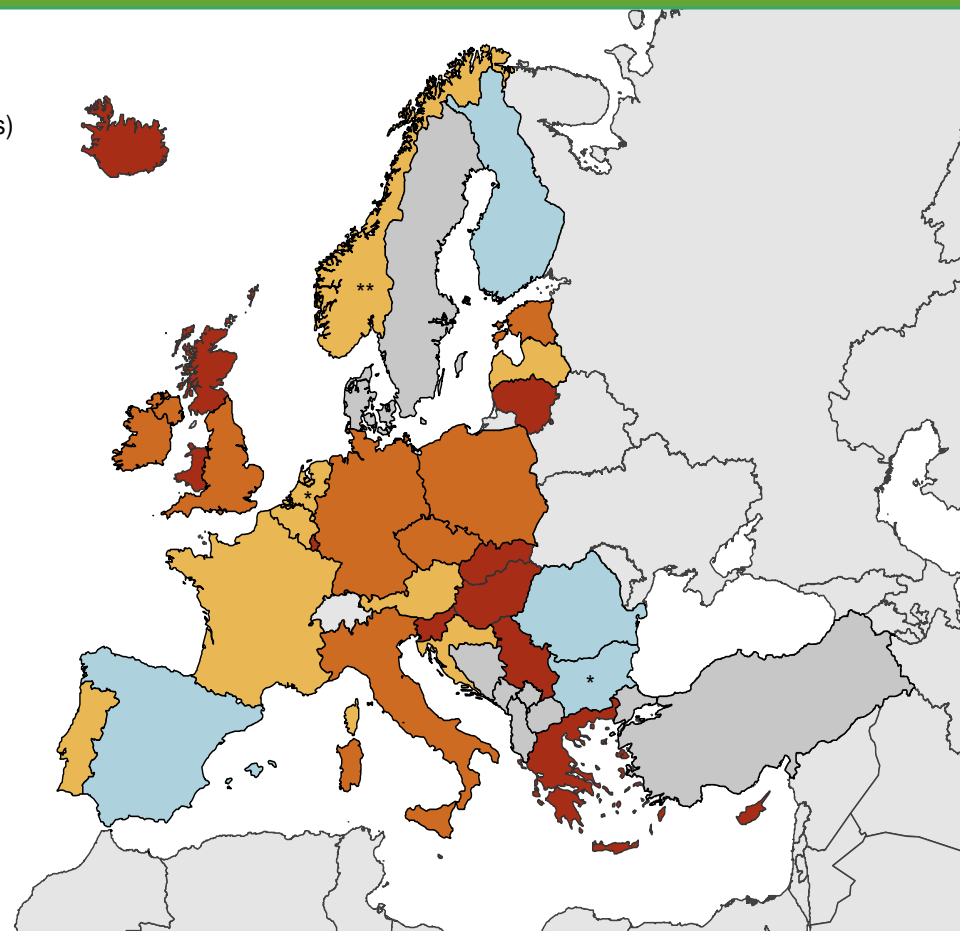
Infection prevention and control doctors (Median FTE/250 beds)

- <0.15
- 0.15 to <0.30
- 0.30 to <0.50
- 0.50 to <0.75
- ≥ 0.75

- No data
- Not invited

Non-visible countries

- Liechtenstein
- Luxembourg
- Malta

24,0% nemocníc z 26 krajín nemalo lekárov epidemiológov

Indikátor: Konzultant pre ATB preskripciu

EÚ/EEA:

Vedenie antibiotickej politiky v nemocnici

- **medián - 0,09 osoby** zodpovednej za „ATB stewardship“ na 250 lôžok (rozsah medzi krajinami 0,0 – 0,60)

Používanie štandardných postupov (guidelines) pre užívanie antibiotík

hlásilo 76,3 % zapojených nemocníc

- 52,5 % nemocníc má implementovaný formálny postup postpreskripčnej revízie ATB liečby v priebehu 72 hodín od jej začiatku aspoň na jednom oddelení

SR: z BPS II vyplýva že, **len 1,4 % nemocníc má zamestnanca** s náplňou pracovnej činnosti – **antibiotická politika** (vedenie antibiotickej terapie)

Indikátor: Dostupnosť mikrobiologickej laboratórnej podpory počas víkendu

Krajina	Dostupné klinické testy		Dostupné skriningové testy		Dostupnosť všetkých 4 testov
	Sobota	Nedeľa	Sobota	Nedeľa	
Rakúsko	75.0 %	41.7 %	62.5 %	37.5 %	31.3 %
Česko	93.3 %	66.7 %	88.9 %	55.6 %	55.6 %
Maďarsko	69.7 %	18.2 %	57.6 %	12.1 %	12.1 %
Poľsko	96.1 %	80.5 %	92.2 %	77.9 %	76.6 %
Slovakia	84.4 %	77.8 %	73.3 %	66.7 %	64.4 %
UK - Wales	100%	100%	100%	95.2 %	95.2 %
Belgicko	100 %	96.6 %	89.7 %	79.3 %	75.9 %
EU/EEA	77.6 %	56.6 %	70.8 %	51.2 %	46.7 %

Indikátor: Počet odberov hemokultúr

EÚ/EEA

Medián

22,8 odberov hemokultúr/1000 PD

Priemer

34,9 odberov hemokultúr/1000 PD

SR

Medián

9 odberov hemokultúr/1000 PD

Priemer

10,9 odberov hemokultúr/1000 PD

Krajiny, ktoré mali lepšiu dostupnosť mikrobiologických vyšetrení našli viac NN, pretože boli lepšie zdokumentované.

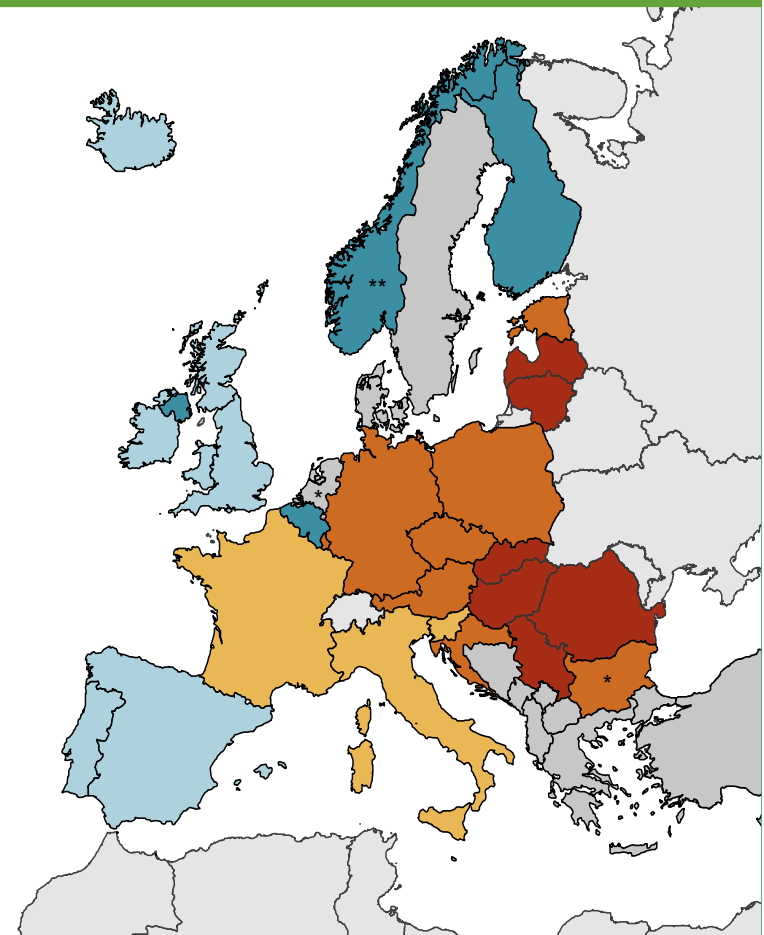
Medián počtu odberov hemokultúr/1000 PD
(n=1125 nemocníc), ECDC PPS 2016–2017

Blood cultures per
1000 patient-days
(median)

- <10
- 10 to <20
- 20 to <35
- 35 to <50
- >=50
- No data
- Not invited

Non-visible countries

- Liechtenstein
- Luxembourg
- Malta

Indikátor: Počet odberov stolíc na CDI

EU/EEA

Medián

3,4 odberov stolice na CDI/1000 PD

Priemer

5,6 odberov stolíc na CDI/1000 PD

SR

Medián

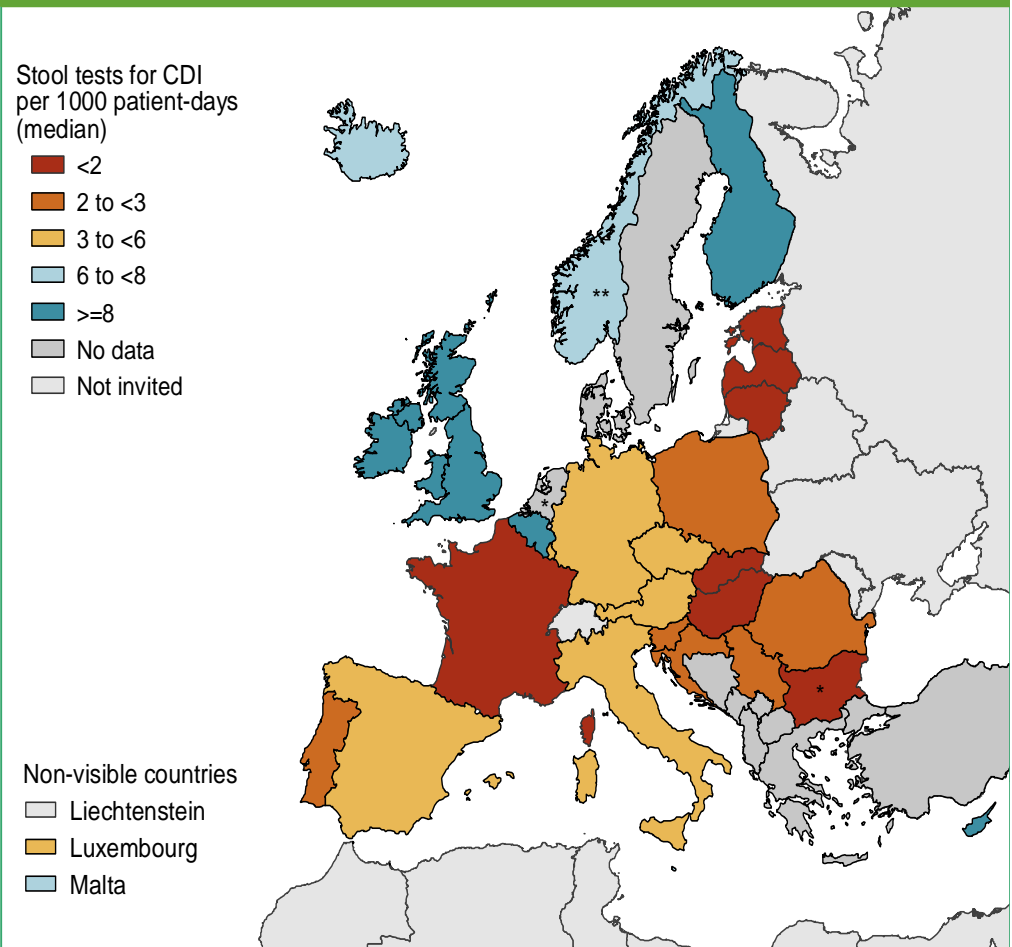
1,9 odberov stolíc na CDI/1000 PD

Priemer

3,3 odberov stolíc na CDI/1000 PD

Počet HK a stolíc na CD silne korelovali s dostupnosťou mikrobiologickej diagnostiky.

Medián počtu odberov stolíc na CDI/1000 PD
(n=1097 nemocníc), ECDC PPS 2016–2017

Indikátor: Guideline na kontrolu a prevenciu infekcii IPC

Krajina	JIS					Celá nemocnica					
	N	PN	BSI	UTI	Spolu	N	PN	BSI	SSI	UTI	Spolu
		%					%				
Rakúsko	34	85.3	91.2	97.1	79.4	41	75.6	85.4	87.8	95.1	57.1
Česko	45	68.9	77.8	64.4	57.8	45	53.3	73.3	62.2	62.2	44.4
Poľsko	74	78.4	83.8	82.4	75.7	75	80.0	84.0	78.7	86.7	71.3
Maďarsko	29	58.6	65.5	65.5	55.2	38	47.4	55.3	44.7	57.9	31.6
Slovensko	39	53.8	59.0	59.0	53.8	38	50.0	52.6	52.6	55.3	38.0
Fínsko	28	89.3	92.9	82.1	78.6	48	64.6	81.3	91.7	91.7	56.9
EÚ/EEA	858	67.1	71.1	68.2	59.0	993	58.7	68.0	66.8	72.6	37.6

* N = počet nemocníc

Indikátor: Surveillance NN – participácia v sieti surveillance

Surveillance infekcii v mieste chirurgického výkonu (SSI)

- **EÚ/EEA** - 45 % nemocníc bolo zapojených do surveillance SSI (N = 477/1060 nemocníc)
- **SR** – 17,4 % nemocníc bolo zapojených do surveillance SSI

Surveillance NN na JIS

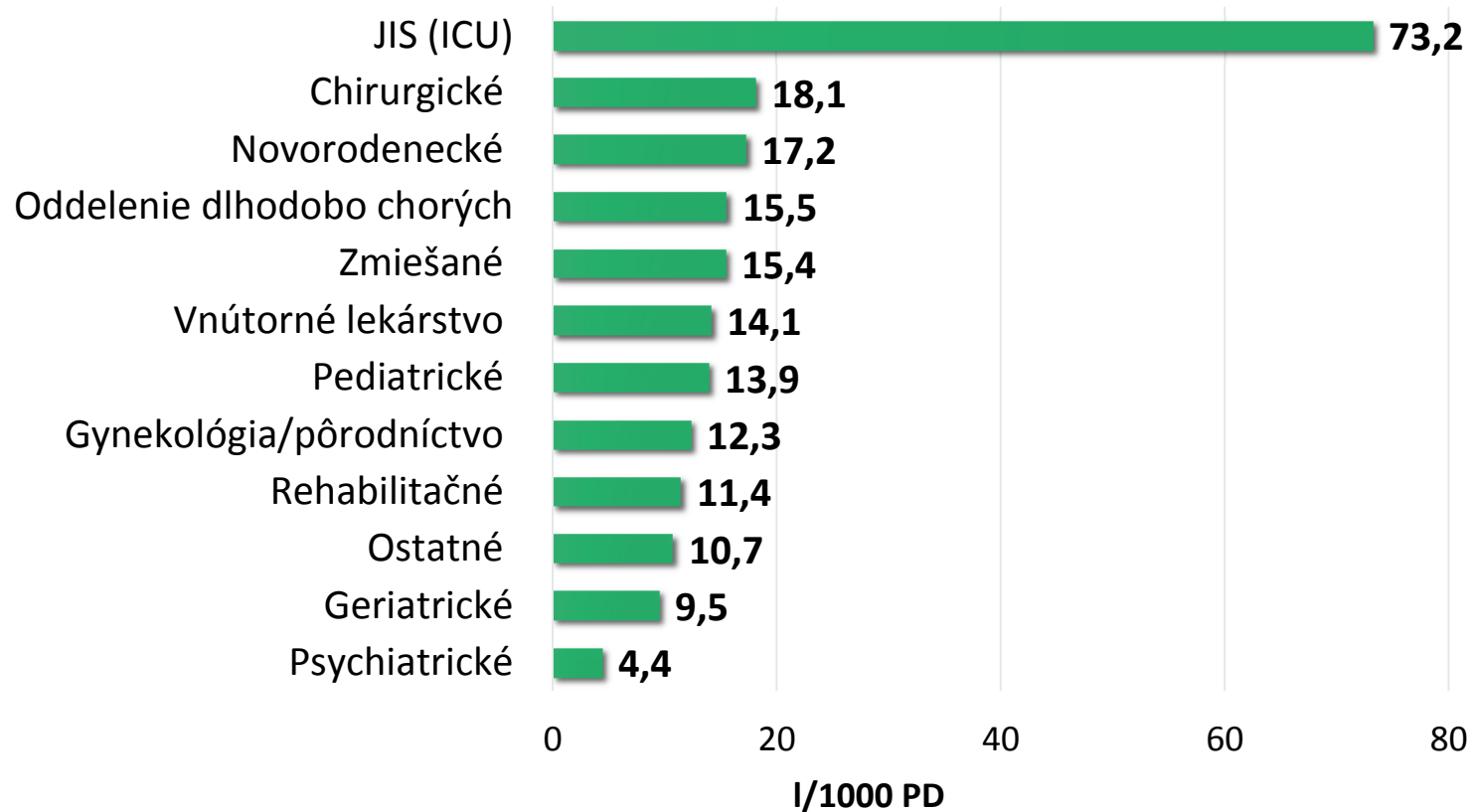
- **EÚ/EEA** - 34,2 % nemocníc bolo zapojených do surveillance JIS (N = 362/1060 nemocníc)
- **SR** – 10,9 % nemocníc bolo zapojených do surveillance JIS

Surveillance infekcii vyvolaných *Clostridium difficile* (CDI)

- **EÚ/EEA** - 45,9 % nemocníc bolo zapojených do surveillance CDI (N = 483/1060 nemocníc)
- **SR** – 41,3 % nemocníc bolo zapojených do surveillance CDI

Indikátor: Spotreba alkoholovej dezinfekcie na ruky

**SR: Spotreba alkoholovej dezinfekcie na ruky
(I/1000 PD) podľa jednotlivých oddelení
(BPS II, r. 2017, 44 nemocníc)**

na ruky

Indikátor: Počet pozorovaných príležitostí na dezinfekciu rúk

EÚ/EEA: Medián počtu pozorovaných príležitostí na ADR - **2,8 príležitostí/1000 PD**

- **31 % nemocníc** nehlásilo **žiadne pozorovania**
- **4,2 % nemocníc** uviedlo **viac ako 100 príležitostí/1000 PD** - Bulharsko, Cyprus, Írsko, Portugalsko a Spojené Kráľovstvo

SR: Pozorovanie príležitostí hygieny rúk sa vykonávalo len v **12 % slovenských nemocníc**

Indikátor: Dostupnosť dávkovačov na ADR v mieste poskytovania zdravotníckej starostlivosti

EÚ/EEA: Medián podielu postelí, ktoré sú vybavené dávkovačom na ADR - **52,8 %**

Medián bol **signifikantne vyšší v terciárnych nemocniciach**

(Priemer – 51,9 % lôžok s ADR)

SR: Medián podielu postelí, ktoré sú vybavené dávkovačom na ADR bolo **15,6 %**

(Priemer – 27,1% lôžok s ADR)

Indikátor: Personálne zabezpečenie

Sestry – oddelenia

EÚ/EEA – 86,2 sestier na PPÚ/100 lôžok (medián)

SR – 61,4 sestier na PPÚ/100 lôžok (medián)

Sestry – JIS

EÚ/EEA – 239,2 sestier na PPÚ/100 lôžok (medián)

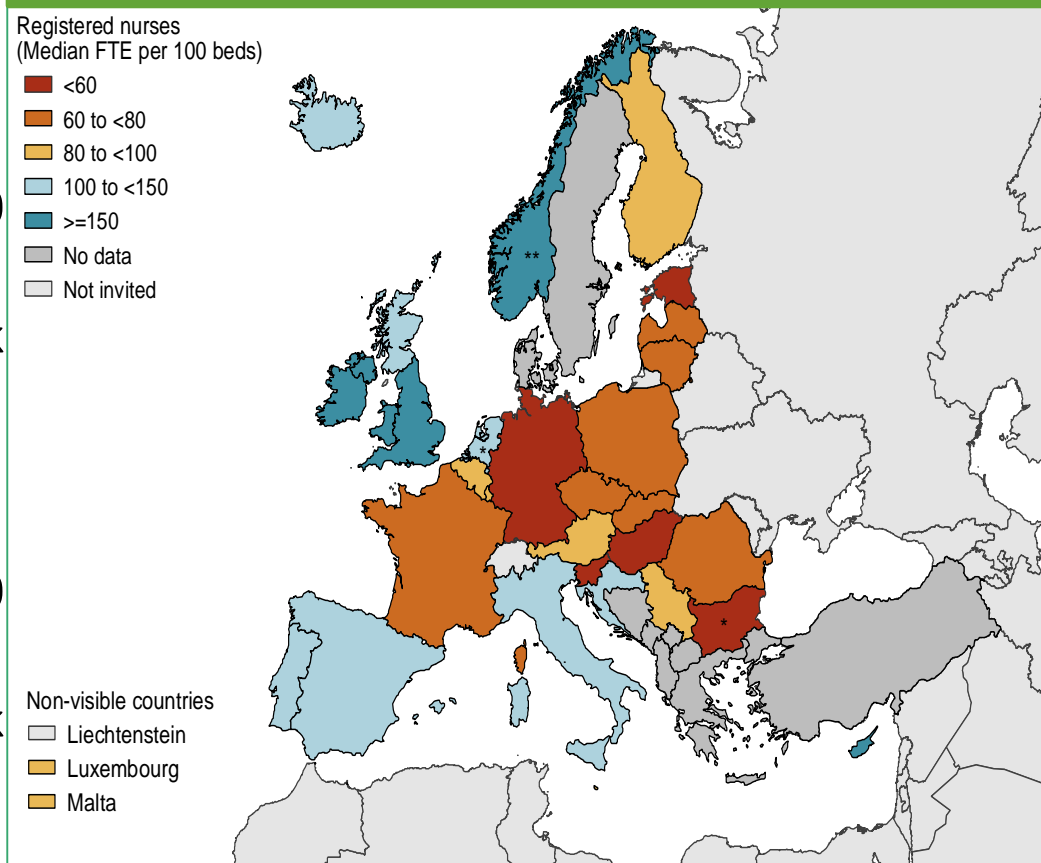
SR – 122,3 sestier na PPÚ/100 lôžok (medián)

Zdravotnícky asistent

EÚ/EEA – 20,3 asistentov na PPÚ/100 lôžok (medián)

SR – 6,75 asistentov na PPÚ/100 lôžok (medián)

Medián počtu registrovaných sestier pracujúcich na PPÚ na 100 lôžok, ECDC PPS 2016–2017

Indikátor: Obložnosť lôžok o polnoci

EÚ/EEA

Medián

78,1 % obsadených lôžok o polnoci

SR

Medián

68,2 % obsadených lôžok o polnoci

Priemer

67,6 % obsadených lôžok o polnoci

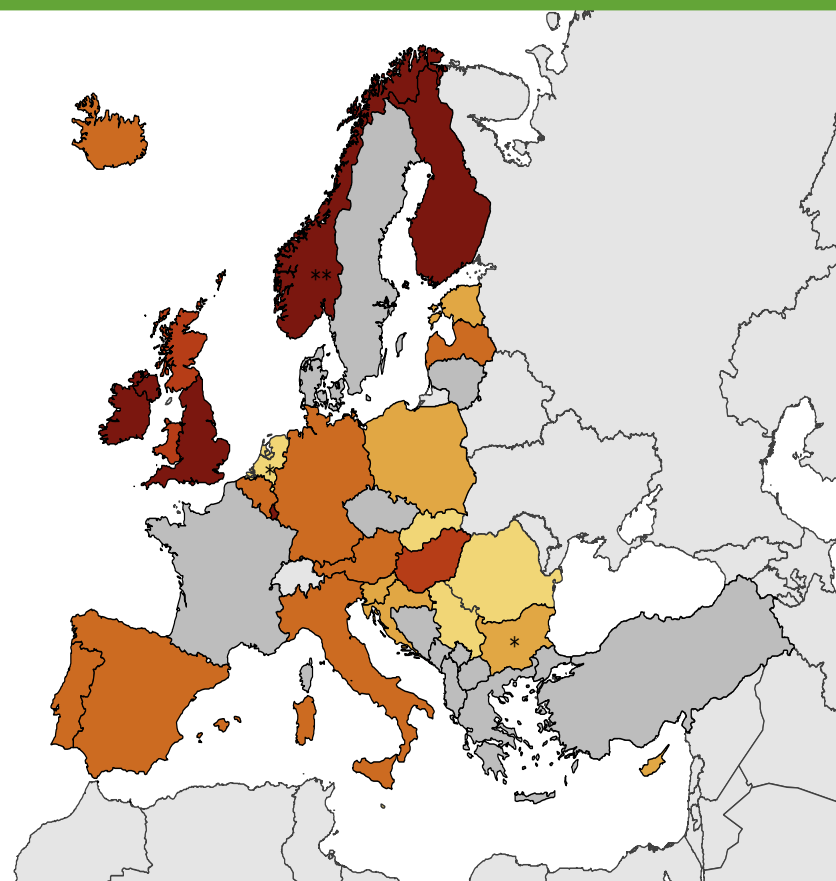
Medián obložnosti lôžok o polnoci (%), ECDC
PPS 2016-2017

Bed occupancy
at midnight (%)

- <70
- 70 to <75
- 75 to <80
- 80 to <85
- >85
- No data
- Not invited

Non-visible countries

- Liechtenstein
- Luxembourg
- Malta

Indikátor: Jednolôžkové izby z celkového počtu izieb v nemocnici

EÚ/EEA

32,1 % podielu jednolôžkových izieb z celkového počtu izieb

SR

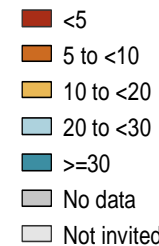
17,1 % podielu jednolôžkových izieb z celkového počtu izieb

7,6 % podielu jednolôžkových izieb z celkového počtu lôžok v nemocniciach SR

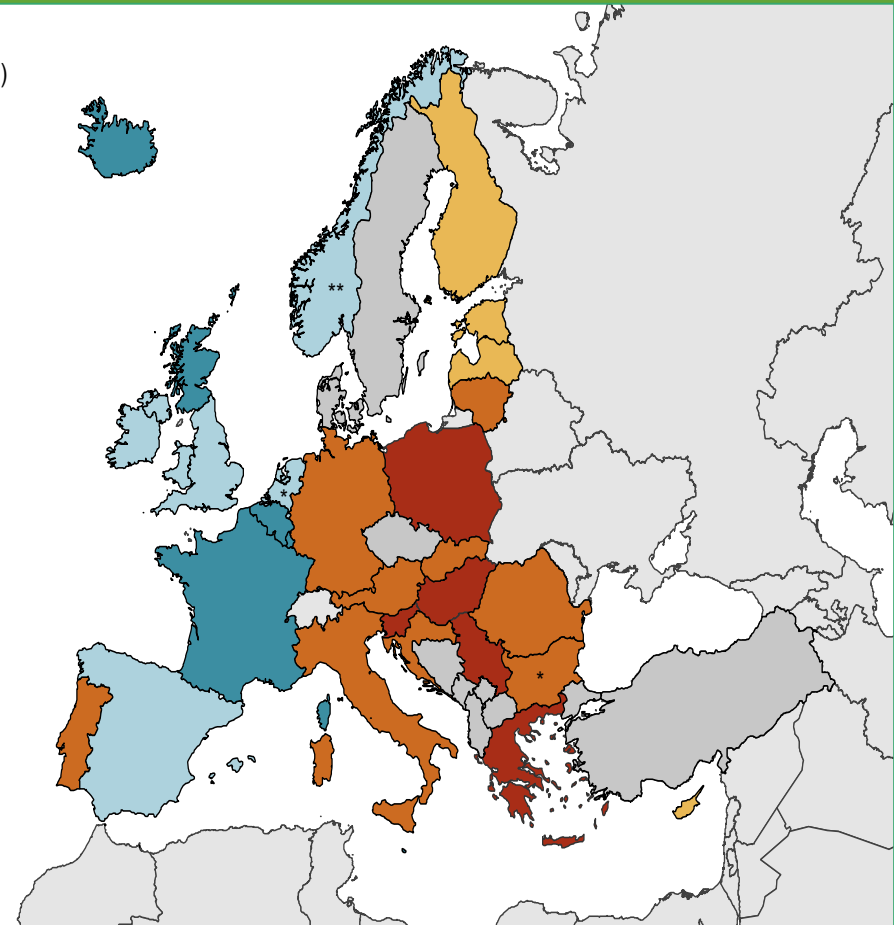
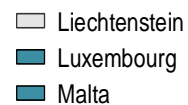
- Jednolôžkové izby so samostatným zariadením pre osobnú hygienu tvoria **10,2 %** z celkového počtu izieb

Medián podielu jednolôžkových izieb z celkového počtu izieb v nemocniciach, ECDC PPS 2016–2017

Single-room beds (%)

Non-visible countries

Záver: Štrukturálne a procesové indikátory

Jednoduchý nástroj na identifikáciu cieľov pre zvýšenie kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti

Vyhodnotenie efektivity implementácie stratégií a programov pre budúcnosť na lokálnej, regionálnej a národnej úrovni

Identifikácia spoločných problémov nemocníc

Efektívny nástroj poskytujúci validné údaje o aktuálnej situácii v prevencii NN a ATB rezistencie v SR a EÚ s možnosťou porovnania sa

Odporúčania

Zavedenie epidemiologických tímov a určenie ich kompetencií

Posilnenie vedenia ATB politiky v nemocnici

Zabezpečenie adekvátnej kapacity izolačných lôžok

Vytvorenie štandardných postupov (guidelinov) pre prevenciu a kontrolu NN

Zvýšenie personálneho zabezpečenia v nemocniciach

Zvýšenie odberov biologického materiálu pre identifikáciu pôvodcu nákazy

Zvýšenie spotreby ADR, zabezpečenie dostupnosti dávkovačov ADR v zóne pacienta

Výsledky BPS II potvrdili

NN a AMR vyvolávajúcich baktérií predstavujú pre EÚ/EHP **významnú výzvu v oblasti verejného zdravia**

Celkový odhad - 3,8 milióna pacientov s NN ročne, pozorované významné rozdiely na úrovni jednotlivých krajín:

- veľká **variabilita mikrobiologického testovania** v jednotlivých krajinách
- veľká **variabilita v citlivosti a špecificke hlásenia NN** nemocničnými zamestnancami BPS v jednotlivých krajinách

Kompozitný index AMR pri NN

Robustný ukazovateľ, ukazuje:

1. vynikajúca **korelácia** medzi údajmi z BPS a sledovaním AMR z EARS - Net
2. **menšia závislosť** od frekvencia mikrobiologického testovania
3. **korelácie** s prevalenciou užívania ATB, inými ukazovateľmi racionálneho užívania ATB napr.:
 - a) percentuálny podiel de-eskalácií
 - b) počtom IPC sestier
 - c) spotrebou ADR alebo podielom lôžok s dávkovačom pri posteli
 - d) izolačnou kapacitou meranou percentom jednolôžkových izieb

Konkrétne odporúčania ECDC zo zistení BPS II - v užívaní ATB

↓ užívanie širokospektrálnych ATB

dodržiavanie jednodávkovvej chirurgickej profylaxie

↓ indikácie lekárskej profylaxie

zmena parenterálneho na p.o. podávanie ATB

uvádzanie dôvodu predpisovania ATB v záznamoch pacienta

Výsledky BPS II ukázali:

Veľkú variabilitu v implementácii komponentov programov IPC

7 až 54 násobné rozdiely medzi krajinami s najnižšími a najvyššími strednými hodnotami v závislosti od ukazovateľa:

- mikrobiologického testovania (krvné kultúry 39x, testovanie stolice 54x)
- počtu personálu IPC (zdravotné sestry 9x, lekári 23x)
- počtu personálu pre konzultantov v oblasti indikácii ATB (37x)
- počtu sestier a ošetrovateľských asistentov (7x)
- spotreby ADR (7x)
- podielu lôžok s dávkovačmi AHR (13x)
- percentuálneho podielu lôžok v jednolôžkových izbách (24x)

Konkrétne odporúčania ECDC zo zistení BPS II - v oblasti ICP:

1) Harmonizovať a rozširovať mikrobiologickú diagnostiku NN

2) ↑ počet sestier IPC – ideál: 1 sestru IPC/100 obsadených postelí

3) Inštalácia dávkovačov na ADR pri všetkých nemocničných posteliach

4) Zabezpečenie dostatok personálu v ošetrovatelstve, ↓ pracovné zaťaženie s cieľom zlepšiť dodržiavanie hygieny rúk

5) ↑ podiel jednolôžkových izieb s cieľom zlepšiť izolačnú kapacitu

6) ↑ postpreskripčnú kontrolu ATB liečby, ak je to možné použiť de-eskaláciu

7) ↑ čas na konzultácie v oblasti ATB stewardship = ↑ racionálnej ATB preskripcie

Ďakujem za pozornosť !

